

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/54/2017
Identifikačné číslo spisu: 8015201178
Dátum vydania rozhodnutia: 6. februára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015201178.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a sudcov JUDr. Edity Bakošovej (sudca spravodajca), JUDr. Ivana Machyniaka, JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Jany Hatalovej, PhD., JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Priellovej v právnej veci žalobcu Ing. C. N., bývajúceho v J., E. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Štefanom Kseňákom, PhD., advokátom v Košiciach, Park Angelinum 4, proti žalovanému Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce, so sídlom v Batizovciach, Štúrova 61/27, IČO: 42 238 099, o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného z 19. júla 2015, vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2 S 48/2015, o nesúhlase Krajského súdu v Prešove s postúpením mu veci Okresným súdom Poprad, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci je d ô v o d n ý. Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Poprad.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Poprad 21. septembra 2015 domáhal určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného z 19. júla 2015 a preskúmania rozhodnutí žalovaného z 19. júla 2015. 2. Okresný súd Poprad uznesením z 29. októbra 2015 č. k. 18 S 2/2015-13 postúpil vec Krajskému súdu v Prešove ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie a rozhodovanie s poukazom na ustanovenia § 244 ods. 2, § 246 ods. 1 a § 250d ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) s tým, že v danom prípade ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, na ktoré je vecne príslušný krajský súd. 3. Krajský súd v Prešove uznesením z 22. apríla 2016 č. k. 2 S 48/2015-17 konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zistil, že v súvislosti s napadnutými rozhodnutiami žalovaného už prebieha na súde iné konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2 S 37/2015, v ktorom sa žalobca domáha ich preskúmania. Uvedená prekážka skôr začatej veci (prekážka litispendencie) preto bráni pokračovaniu v tomto konaní a s odkazom na ustanovenia § 244 ods. 1, § 246c ods. 1, § 249 ods. 1, § 83, § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil. Toto uznesenie žalobca napadol odvolaním. 4. Najvyšší súd Slovenskej republiky na odvolanie žalobcu uznesením z 2. augusta 2017 sp. zn. 3 Sžo 42/2016 napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove v časti, ktorou zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutí žalovaného z 19. júla 2015, ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1

O.s.p. a v časti, ktorou zastavil konanie o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného z 19. júla 2015, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení vo vzťahu k zrušujúcemu výroku rozhodnutia uviedol, že časť žaloby, ktorou sa žalobca domáha určenia neplatnosti uznesení žalovaného, nie je predmetom iného konania, preto rozhodnutie krajského súdu, ktorým zastavil konanie aj v tejto časti uplatneného procesného nároku, nie je správne. Zároveň uviedol, že v správnom súdnictve preskúvajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí. Neprisluša im právomoc určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, a teda ani konať o určovacej žalobe. Pokiaľ Okresný súd Poprad postúpil žalobu žalobcu v celosti Krajskému súdu v Prešove, bolo potrebné, aby sa tento vysporiadal aj s otázkou právomoci konať v časti o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného a v prípade, ak dospel k záveru, že nie je daná jeho príslušnosť konať v tejto časti, predložil vec na rozhodnutie nadriadenému súdu. V danom prípade krajský súd pred tým, ako vydal odvolaním napadnuté rozhodnutie, neskúmal, či je v celom rozsahu žaloby daná jeho vecná príslušnosť a konal vo veci určenia práva, na ktoré nie je vecne príslušný, čím konanie zaťažil vadou, na ktorú najvyšší súd musel prihliadnuť a jeho rozhodnutie v tejto časti zrušiť.⁵ Krajský súd v Prešove po vrátení mu veci na ďalšie konanie v rozsahu o určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného podaním z 10. októbra 2017, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 27. októbra 2017, s poukazom na ustanovenie § 104a ods. 3 O.s.p. predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Okresným súdom Poprad. Poukázal na právny záver vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení z 2. augusta 2017 sp. zn. 3 Sžo 42/2016, podľa ktorého vo veci určenia neplatnosti uznesení členskej schôdze žalovaného Krajský súd v Prešove v rámci správneho súdneho konania nie je príslušný na rozhodovanie, ale ide o určováciu žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., na konanie o ktorej je príslušný okresný súd v zmysle § 9 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 11 ods. 1 a § 84 O.s.p.6. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti [§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“)] po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením veci je dôvodný.⁷ Predmetom konania (po tom, ako bolo uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. apríla 2016 č. k. 2 S 48/2015-17 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. augusta 2017 sp. zn. 3 Sžo 42/2016 zastavené konanie v časti o preskúmanie rozhodnutí žalovaného) je určenie neplatnosti uznesení členskej schôdze poľovníckej organizácie. Konanie začalo na Okresnom súde Poprad 21. septembra 2015, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvej inštancie mal za to, že prejednávacia vec je vecou patriacou do správneho súdnictva, na konanie o ktorej sú vecne príslušné krajské súde, preto ju s poukazom na § 246 ods. 1 O.s.p. postúpil Krajskému súdu v Prešove ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie. Krajský súd v Prešove s postúpením veci nesúhlasil z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a predložil ju na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.⁸ Podľa § 18 ods. 4 S.s.p. ak súd postúpi vec správne súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetentnému senátu najvyššieho súdu, ktorého rozhodnutím sú súde viazané.⁹ Žalobca v žalobe namieta, že 19. júla 2015 sa konala členská schôdza žalovaného, na ktorej bolo prijatých viacero uznesení, pričom jemu bolo upreté právo zúčastniť sa tejto schôdze (tým, že mu nebola doručená pozvánka na ňu a bol mu zamedzený prístup k nej) a právo vyjadrovať sa k týmto uzneseniam a hlasovať o nich. Na základe týchto skutočností má za to, že predmetné uznesenia neboli prijaté zákonným spôsobom.¹⁰ Pre určenie vecnej a miestnej príslušnosti je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku, či v prejednávanej veci ide o preskúvanie rozhodnutia v správnom súdnictve alebo o určováciu občianskoprávnu žalobu. 11. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z. z.“) na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a/ je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovníckych lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b/ má sídlo na území Slovenskej republiky, c/ je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d/ riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi. Podľa ods. 2, poľovnícka organizácia môže

mať svoje organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu v rozsahu určenom v stanovách poľovníckej organizácie.12. Podľa § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z.z. občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov) je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.13. Jednou zo zložiek verejnej správy je aj záujmová samospráva. Medzi záujmovú samosprávu patria najmä rôzne stavovské organizácie, pričom tento okruh nie je definitívny. Organizácie patriace do záujmovej samosprávy sú založené na záujmovom princípe, členstvo v záujmovej korporácii vyžaduje prejav vôle záujemcu o členstvo so splnením ďalších špecifických podmienok. Na základe vyššie uvedenej charakteristiky možno zhodnotiť, že poľovnícka organizácia je záujmová samospráva sui generis, a teda rozhodnutia poľovníckej organizácie by mohli za určitých podmienok podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve. Tu však nemožno opomenúť nevyhnutnú podmienku, a to, aby išlo o rozhodnutia vydané v oblasti verejnej správy a vo verejnom záujme.14. Zo skutkových zistení v danom prípade vyplývajúcich z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca žiadal o určenie neplatnosti uznesení (rozhodnutí) členskej schôdze poľovníckeho združenia, ktoré je treba považovať za poľovnícku organizáciu v zmysle § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. Zákon č. 274/2009 Z. z. neupravuje priamo vzťahy medzi členmi poľovníckej organizácie, iba všeobecne ustanovuje, že poľovnícka organizácia riadi svoju činnosť stanovami.15. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Podmienkou na to, aby niektoré rozhodnutia mohli byť preskúmané v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo o rozhodnutie orgánu alebo osoby uvedenej v tomto ustanovení, čo však v prípade rozhodnutia orgánov poľovníckej organizácie v danom prípade nemožno konštatovať. S poukazom na podstatu prejednávanej veci je nesporné, že takéto rozhodnutie je síce rozhodnutím o právach a povinnostiach člena organizácie ako fyzickej osoby, ale nie je rozhodnutím vydaným vo verejnom záujme (v oblasti verejnej správy). 16. V prejednávanej veci vystupujú účastníci ako súkromnoprávne subjekty, ktoré rozhodujú na základe stanov združenia (organizácie) v záujmovej oblasti svojich členov, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný záujem alebo cieľ. Ani zákon o poľovníctve ani žiadny iný zákon poľovníckym organizáciám nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto takéto rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 6 ods. 2 S.s.p. Takémuto prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon (nie predpis nižšej právnej sily alebo ich interný akt) by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. 17. Vzhľadom k tomu, že vzťah poľovníckej organizácie a jej člena vo veciach týkajúcich sa uplatnenia práv členov organizácie, ako je právo zúčastniť sa a hlasovať na členskej schôdzi, je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je treba považovať za právne konformné v predmetnej právnej veci postupovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať napadnuté uznesenia členskej schôdze na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní, s poukazom na to, že v prejednávanej veci ide o občianske konanie „sui generis“, v ktorom ustanovenia Správneho súdneho poriadku aplikovať nemožno, pretože uznesenia členskej schôdze bezpochyby nemožno považovať za rozhodnutia v oblasti verejnej správy.18. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v zmysle § 2, § 3 a § 6 S.s.p. a § 137 C.s.p. nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 C.s.p. v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 C.s.p. je na konanie v prvej inštancii vecne a miestne príslušný súd uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 7 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

